

طرح دوره دروس نظری و عملی Course Plan

نام درس: اصول مراقبت در بخش ویژه نیمسال دوم 405-404
دانشکده: پیراپزشکی گروه آموزشی: هوشبری

مشخصات درس:

روز و ساعت برگزاری: شنبه 13-16	نام و شماره درس: اصول مراقبت های ویژه (160404)
محل برگزاری: کلاس	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی هوشبری
	تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): 3 واحد نظری
	دروس پیش نیاز: اصول پایه داروشناسی/ بیماری داخلی جراحی 2
	مسئول/ مدرسین درس: دکتر شهناز نعمتی
	اطلاعات تماس مسئول درس (تلفن، روزهای تماس، آدرس دفتر و ایمیل): دوشنبه 13-15

شرح درس: در این درس دانشجویان با تشکیلات، استانداردها، قوانین و نحوه اداره بخش مراقبت های ویژه، کاربرد و نگهداری وسایل و تجهیزات، روشهای تشخیصی و درمانی و مراقبتهای تنفسی از بیماران تحت ونتیلاتور و بستری در بخش ویژه آشنا شده و همچنین مراقبت از بیماران بدحال با اختلالات دستگاه های مختلف بدن را می آموزند.

هدف کلی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

هدف کلی دوره این دوره با هدف توانمندسازی پرستاران در ارائه مراقبت ایمن، علمی و جامع از بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه و پس از بیهوشی برگزار می شود تا پرستاران بتوانند بیماران را به طور مستمر پایش کرده، عوارض احتمالی پس از عمل و بیماری های حاد را به موقع تشخیص داده و به درستی گزارش و مدیریت نمایند.

اهداف کلی در سه حیطه

حیطه دانش: در پایان دوره انتظار می رود فراگیر بتواند اصول علمی مراقبت از بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه را شرح دهد و تحلیل نماید.

حیطه نگرشی: در پایان دوره انتظار می رود فراگیر نگرشی مسئولانه، اخلاق مدار و ایمن محور نسبت به مراقبت از بیماران بحرانی کسب نماید.

حیطه مهارتی: در پایان دوره انتظار می رود فراگیر بتواند مهارت های عملی و بالینی لازم برای مراقبت از بیماران ICU را به طور صحیح اجرا نماید.

الف) اهداف اختصاصی حیطه دانشی (دانشجو در پایان این درس قادر خواهد بود)

1. فراگیر بتواند ساختار، وظایف و استانداردهای بخش مراقبت های ویژه و PACU را توضیح دهد.
2. فراگیر بتواند اصول پایش بیماران پس از بیهوشی را تشریح نماید.
3. فراگیر بتواند نتایج گازهای خون شریانی و وریدی را تفسیر کند.
4. فراگیر بتواند عوامل خطر ایجاد زخم فشاری را شناسایی نماید.
5. فراگیر بتواند روش های پیشگیری و درمان زخم فشاری را بیان کند.
6. فراگیر بتواند پاتوفیزیولوژی ترومبوز ورید عمقی و آمبولی ریه را شرح دهد.

7. فراگیر بتواند انواع آریتمی‌های شایع در ICU را تفکیک نماید.
8. فراگیر بتواند اختلالات شایع الکترولیتی و پیامدهای آن‌ها را توضیح دهد.
9. فراگیر بتواند اصول مراقبت از بیماران مبتلا به سندرم کرونری حاد و انفارکتوس میوکارد را شرح دهد.
10. فراگیر بتواند اهمیت مراقبت روانی و عوامل ایجاد اختلال خواب در بیماران ICU را تبیین نماید.
11. فراگیر بتواند علل، علائم و درمان نارسایی قلبی و عملکرد پیس‌میکرها را شرح دهد.
12. فراگیر بتواند اصول تغذیه انترال و پارنترال در بیماران ICU را بیان کند.
13. فراگیر بتواند انواع شوک و نحوه برخورد اولیه با بیمار دچار شوک را توضیح دهد.
14. فراگیر بتواند معیارهای ارزیابی بیماران ترومایی و سیستم‌های امتیازبندی را شرح دهد.
15. فراگیر بتواند اندیکاسیون‌ها، مدها و عوارض تهویه مکانیکی را توضیح دهد.

(ب) اهداف اختصاصی حیطه مهارتی (دانشجو در پایان این درس قادر خواهد بود)

1. فراگیر بتواند علائم حیاتی بیماران ICU را به‌طور صحیح پایش نماید
2. فراگیر بتواند نمونه‌گیری گازهای خون شریانی را به‌درستی انجام دهد.
3. فراگیر بتواند اقدامات پیشگیرانه زخم فشاری را اجرا نماید
4. فراگیر بتواند آریتمی‌های شایع را در مانیتور قلبی تشخیص دهد.
5. فراگیر بتواند اقدامات پیشگیرانه ترومبوز ورید عمقی را به‌کار گیرد
6. فراگیر بتواند تنظیمات اولیه ونتیلاتور را تحت نظر پزشک انجام دهد
7. فراگیر بتواند ساکشن راه هوایی را طبق اصول علمی اجرا نماید .
8. فراگیر بتواند اکسیژن‌تراپی مناسب با وضعیت بیمار را اعمال نماید .
9. فراگیر بتواند مراقبت‌های پرستاری بیمار دچار شوک را انجام دهد .
10. فراگیر بتواند از بیماران مبتلا به نارسایی تنفسی و ARDS مراقبت نماید
11. فراگیر بتواند تغذیه بیمار ICU را طبق برنامه درمانی مدیریت نماید .
12. فراگیر بتواند مراقبت‌های پرستاری بیماران مبتلا به اختلالات کلیوی را انجام دهد.
13. فراگیر بتواند سطح درد و سداسیون بیمار را ارزیابی نماید
14. فراگیر بتواند در فرآیند جداسازی بیمار از ونتیلاتور مشارکت نماید
15. فراگیر بتواند در شرایط اورژانسی و احیای بیمار بحرانی اقدامات لازم را انجام دهد .

(ج) اهداف اختصاصی حیطه نگرشی (دانشجو در پایان این درس قادر خواهد بود)

- 1) فراگیر اهمیت مراقبت مبتنی بر شواهد در بیماران بحرانی را درک نماید
- 2) فراگیر نگرش مسئولانه نسبت به ایمنی بیمار در بخش مراقبت‌های ویژه کسب نماید
- 3) فراگیر نسبت به پیشگیری از عفونت‌های بیمارستانی متعهد باشد
- 4) فراگیر نسبت به پایش مستمر بیماران بحرانی احساس مسئولیت نماید
- 5) فراگیر به رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در شرایط بحرانی پایبند باشد
- 6) فراگیر به حفظ کرامت انسانی بیماران ICU توجه نشان دهد
- 7) فراگیر نسبت به درد، اضطراب و نیازهای روانی بیماران حساسیت نشان دهد
- 8) فراگیر اهمیت گزارش به‌موقع تغییرات وضعیت بیمار را پذیرا باشد
- 9) فراگیر نگرش مثبت نسبت به کار تیمی بین‌رشته‌ای ایجاد نماید .
- 10) فراگیر اهمیت آموزش مداوم و به‌روز نگاه‌داشتن دانش خود را بپذیرد
- 11) فراگیر نسبت به پیشگیری از خطاهای دارویی هوشیار باشد .
- 12) فراگیر به رعایت اصول ایمنی در کار با تجهیزات ICU متعهد باشد.
- 13) فراگیر نگرش پیشگیرانه در مراقبت‌های پرستاری اتخاذ نماید
- 14) فراگیر نسبت به خانواده بیماران ICU نگرش حمایتی داشته باشد

15) فراگیر اعتماد به نفس حرفه‌ای در مراقبت از بیماران بحرانی کسب نماید.

منابع درس:

الف) منابع درس مورد استفاده توسط مدرس:

1. The ICU book, Paul, Marino Latest ed.
2. Critical care hand book of Massachusetts general hospital
3. Basics of Anesthesia. Robert K. Stoelting, Ronald D. Miller. Latest ed.
4. Respiratory care equipment Richard D & et al Latest

ب) سایت های علمی:

Up to date Clinical key

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی: در مورد روش های ارزشیابی و زمانبندی انجام ارزشیابی به طور دقیق توضیح داده شود.

روش ارزشیابی		
روش ارزشیابی	شیوه اجرا یا ابزار ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
تشخیصی	پره تست یا پرسش و پاسخ	10 درصد
تکوینی	امتحان میانترم (19 اردیبهشت ماه)	20 درصد
تراکمی ۱	برگزاری آزمون نهایی پایان دوره	70 درصد

تاریخ امتحان پایان ترم: طبق برنامه آموزش

- روش های تدریس: در جدول زمانبندی ارائه درس نیز به روش های تدریس به صورت اختصاصی اشاره شود.
- سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و ...
- بحث در گروههای کوچک
- آموزش در قالب ایفای نقش
- آموزش مبتنی بر تیم (TBL)
- آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL)

مسئولیت های فراگیران:

- حضور منظم در کلاس درس
- انجام تکالیف در موعد مقرر
- مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس
- سیاست مسئول دوره در خصوص برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان:
- غیبت بیش از 4/16 دوره منجر به حذف دوره می شود.
- کسب نمره کل دوره 10/20 جهت گذراندن دوره در سطح کارشناسی الزامی است.
- در صورت عدم گذراندن پیش نیاز درس؛ انتخاب درس کان لن یمنکن و درس حذف خواهد شد.

¹ ارزشیابی تراکمی هم می تواند روش ارزشیابی همتا یا تحویل کارپوشه، لاگ بوک و آزمون کتبی

- حضور در آزمون پایانی دوره طبق تقویم آموزشی دانشکده، الزامی است.
- تلاش برای کسب دانش، حفظ و ارتقا انگیزه های تحصیلی (پیش خوانی، مرجع خوانی، برنامه ریزی، خودارزیابی، هدف گزینی، ادغام گری دانسته ها، یادداشت برداری، گوش دادن فعال)
- مشارکت فعال در فعالیت های یادگیری کلاس (پرسش و پاسخ ها، بحث ها، فعالیت های گروهی و غیره)
- در زمان حضور در کلاس رعایت پوشش حرفه ای الزامی است.
- رعایت نظم (ورود و خروج به موقع، عدم اتلاف زمان کلاس، رعایت سکوت، رعایت زمان و سرعت عمل در فعالیت های کلاسی، حضور مستمر در کلاس، ارایه به موقع تکالیف، بی صدا نمودن تلفن همراه در کلاس، عدم مشغولیت با تلفن همراه در کلاس مانند مکالمه یا بازدید پیام ها)
- عدم ضبط صوتی و یا تصویری کلاس درس
- رعایت ادب و احترام (گفتمان مودبانه، رعایت حق تقدم برای صحبت، پرهیز از مشاجره و الفاظ نامناسب، عدم مصرف مواد غذایی در کلاس)
- رعایت صداقت (پرهیز از تقلب در امتحانات، صداقت در تکمیل و ارایه تکالیف، پرهیز از جعل تکالیف، صداقت در گفتار)
- رعایت وظیفه شناسی (درست انجام دادن و پاسخ گو بودن برای امور محوله و وظایف)
- نقش حمایت گری (کمک به همتایان برای یادگیری یا انجام امور محوله)

جدول زمان بندی ارائه درس						
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	روش تدریس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
(1)	12/2	13-16	آشنایی با بخش مراقبت های ویژه و PACU و اصول مراقبت پس از بیهوشی	دکتر نعمتی	سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و ...	مطالعه قبلی بر اساس سرفصل درس، انجام تکالیف و تمرینات مربوط به هر جلسه.
(2)	12/9	13-16	آشنایی با گازهای خون شریانی و وریدی (ABG/VBG)	"	"	"
(3)	12/16	13-16	زخم فشاری: پیشگیری، مراقبت و درمان	"	"	"
(4)	12/23	13-16	آریتمی های شایع در بخش مراقبت های ویژه	"	"	"
(5)	1/15	13-16	پیشگیری از ترومبوز ورید عمقی (DVT) و آمبولی ریه	"	"	"
(6)	1/22	13-16	اختلالات شایع الکترولیتی و داروهای مورد استفاده در ICU	"	"	"
(7)	1/29	13-16	سندرم های حاد کرونری و انفارکتوس میوکارد	"	"	"
(8)	2/5	13-16	مراقبت روان از بیماران بستری و اختلالات خواب در ICU	"	"	"
(9)	12/9	13-16	نارسایی قلبی و پیس میکرها	"	"	"
(10)	12/16	13-16	مشکلات تغذیه ای در بخش مراقبت های ویژه	"	"	"
(11)	12/23	13-16	انواع شوک و برخورد با بیمار دچار شوک	"	"	"
(12)	1/15	13-16	ارزیابی بیماران دچار تروما و سیستم های امتیازبندی	"	"	"
(13)	1/22	13-16	نارسایی تنفسی و ARDS	"	"	"

جدول زمان بندی ارائه درس						
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	روش تدریس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
(14)	1/29	13-16	اصول صحیح ساکشن و تخلیه ترشحات راه هوایی	"	"	"
(15)	2/5	13-16	عقونتهای شایع ICU پیشگیری و دارودرمانی	"	"	"
(16)	12/9	13-16	تغییرات غدد درون ریز در تنش های حاد	"	"	"
(17)	2/12	13-15	اکسیژن تراپی، آئروسول تراپی و نبولایزرها	"	"	"
(18)	2/19	13-15	ضایعات حاد مغزی و خونریزی های مغزی	"	"	"
(19)	2/26	13-15	اندیکاسیون ها و مدهای تهویه مکانیکی	"	"	"
(20)	3/2	13-15	مراقبت از بیماران با اختلالات کلیوی	"	"	"
(21)	3/9	13-15	تأثیر تهویه مکانیکی بر سیستم های بدن و تنظیمات اولیه ونتیلاتور	"	"	"
(22)	3/16	13-15	عوارض تهویه مکانیکی	"	"	"
(23)	3/23	13-15	فیزیوتراپی قفسه سینه و توانبخشی بیماران ICU	"	"	"
(24)	3/30	13-15	تسکین درد، سداسیون و معیارهای جداسازی از ونتیلاتور (Weaning)	"	"	"